

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: 073 Менеджмент
Рік навчання: 2-й, семестр 3-й
Кількість кредитів ECTS: 5 кредитів
**Назва кафедри: Бізнесу та сфери
обслуговування**
Мова викладання: українська

Лектор курсу	к.е.н., доц. Ставська Юлія Вацлавівна
Контактна інформація лектора (e-mail)	usv.urf@ukr.net

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Міжнародні економічні відносини» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції - 26 год.; практичні заняття - 24 год., самостійна робота - 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – екзамен.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані з дисциплін: «Економічна теорія (Основи економічної теорії)», «Іноземна мова».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися під час вивчення дисципліни: «Аграрна політика та земельні відносини».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Міжнародні економічні відносини» спрямована на формування у студентів системи знань про основні форми МЄВ (міжнародну торгівлю, міжнародний рух капіталів, валютно-фінансові та кредитні відносини, науково-технологічний обмін, міжнародну міграцію робочої сили тощо), сучасні форми активізації МЄВ (вільні економічні зони, транснаціональні корпорації); визначення місця і ролі України в міжнародних економічних відносинах, перспективи участі країни в світогосподарських зв'язках; ознайомлення з сучасною економічною системою України; вивчення зовнішньоекономічних зв'язків України на сучасному етапі та в умовах глобалізації світового господарства.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета викладання навчальної дисципліни - формування системи спеціальних знань з проблем розвитку та сучасного стану міжнародних економічних відносин для фундаментальної та спеціальної економічної освіти та для практичної діяльності у сфері національного і світового господарства; вивчення основних закономірностей розвитку сучасних міжнародних економічних відносин, шляхів та особливостей їх реалізації як загалом, так і на прикладі країн, інтеграційних об'єднань, регіонів світової економіки; визначення місця і ролі України в системі міжнародних економічних відносин.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти, аналізувати динамічні якісні зміни у розвитку МЄВ; давати оцінку поточним міжнародним економічним подіям; характеризувати сучасний стан, проблеми та перспективи участі України в міжнародних господарських зв'язках.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувані такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

ЗК 5. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК 14. Здатність працювати у міжнародному контексті;

спеціальні компетентності (СК):

СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища;

СК 12. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, формувати обґрунтовані рішення.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПР 13. Спілкуватись в усній та письмовій формі державною та іноземною мовами.

ПР 15. Демонструвати здатність діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних міркувань (мотивів), повагу до різноманітності та міжкультурності.

ПР 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: ділова (рольова) гра), лідерські навички (реалізується через: метод проєктів, моделювання ситуації).

План вивчення навчальної дисципліни

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Міжнародні економічні відносини предмет, завдання і значення, основні етапи розвитку	2	1	8
2	Світовий ринок та світове господарство, особливості їх розвитку	2	1	8
3	Міжнародна торгівля товарами	2	2	8
4	Міжнародна торгівля послугами	2	2	8
5	Міжнародний рух капіталу	2	2	8
6	Показники економічного розвитку: система національних рахунків та платіжний баланс	2	2	8
7	Структура світової економіки	2	2	6
8	Міжнародні економічні інтеграційні процеси	2	2	6
9	Міжнародна передача технологій. Світовий ринок технологій	2	2	8
10	Міжнародна міграція робочої сили	2	2	8
11	Міжнародні валютні відносини	2	2	8
12	Міжнародні кредитно-фінансові відносини	2	2	8
13	Особливості розвитку України та її місце в системі міжнародних економічних відносин	2	2	8
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача ВНАУ є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у вільний від обов'язкових занять час.

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виноситься на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Види самостійної роботи

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Розбір практичної ситуації, аналізу шляхів її вирішення. Виконання дії за зразком. Колективне виконання практичного завдання студентами.	25	щотижнево	Контроль за якістю засвоєння студентами матеріалу у вигляді усного опитування
2	Обговорення завчасно визначених дискусійних питань з тематики дисципліни	25	щотижнево	Метод аналізу і діагностики ситуації
3	Виступ з повідомленнями за темою індивідуального завдання	30	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення,

	(презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)			виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	20	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Амеліна А. В., Попова Т. Л., Владимиров С. В. Міжнародні економічні відносини. Київ : Центр учб. літ., 2019. 256 с.
2. Білоцерківець В.В., Завгородня О.О., Золотарьова О.В. та ін. Сучасна міжнародна економіка: підручник/ За ред. В.М Тарасевича. Дніпро: ПБП «Економіка», 2019. 386 с.
3. Головня О.М., Ставська Ю.В. Міжнародний туризм: навчальний посібник. Вінниця: ВНАУ.2020. 364 с.
4. Міжнародна економіка: підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В. Г. Герасимчук, С. В. Войтко, Б. С. Серебренніков, Т. В. Сакалош. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с.
5. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Частина 1 / А.О. Задоя, А.С. Магдич, О.А. Задоя. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 142 с.

Допоміжна література

1. Бестужева С.В., Козуб В.О., Проскурніна Н.В., Вовк В.А., Доброскок Ю.Б. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. 166 с.
2. Ставська Ю.В. Особливості зовнішньоекономічної діяльності туристичних підприємств. *Глобальні та національні проблеми економіки: Миколаївський національний університет ім. В.О. Сухолинського*. 2017. Вип. 19. С. 46-49.
3. Ставська Ю.В. Система безпечності харчових продуктів як передумова експортоорієнтованого сільського господарства. *Економіка, фінанси, менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2017. Вип. 10`2017 (26). С. 90 - 98.
4. Ставська Ю.В., Гладкіх Т.В., Сауляк Р.Ю. Державна підтримка фермерських господарств України в умовах глобальної нестабільності. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2018 Вип. 3 (65). ч 2. С. 7- 12.

5. Ставська Ю.В., Глуха А.О. Перспективи розвитку зовнішньоекономічної діяльності України в умовах Євроінтеграції. Приазовський економічний вісник. 2018. №5 (10). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-10> – С. 59-64

6. Ставська Ю.В., Курило Н.Ф. Особливості зовнішньоторгівельного співробітництва України з країнами Азії в умовах глобалізації. Приазовський економічний вісник. 2018. №5 (10). URL: <http://rev.kpu.zp.ua/vypusk-5-10> – С. 65-70

7. Ставська Ю.В., Вовк В.Ю. Інвестиційна привабливість Вінницького регіону. Східна Європа: економіка, бізнес та управління, 2018 Вип. 3 (14). С. 325- 370. URL: <http://www.Easterneurope-emb.in.ua/14-2018-ukr>

8. Ставська Ю.В. Перспективи розвитку експортного потенціалу аграрного сектору України в умовах Євроінтеграції. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2018 .Вип. 5 (16). С. 29- 37. URL: <http://www.Easterneurope-emb.in.ua/16-2018-ukr2>. Ставська Ю.В. Формування та реалізація стратегії розвитку підприємств олійно-жирової галузі. *Інфраструктура ринку*. 2020. Випуск 41. С. 163-168. URL: <http://www.market-infr.od.ua/uk/41-2020>

9. Ставська Ю.В. Ставська Ю. В. Вплив глобалізації світової економіки на розвиток фінансового ринку. *Modern Economics*. 2020. № 20(2020). С. 261-266.

10. Korablinova I. International technology companies and their role in the development of the digital economy. *Digital Innovations in the Socio-Economic Sphere*. Katowice: The University of Technology in Katowice Press. 2023. pp. 117-138. URL: <https://doi.org/10.54264/M024>.

11. International Organizations. Edited by Y. Kozak , T. Shengelia, O. Sulym. Tbilisi: Publishing House “Universal”. 2018. 230 p. 8. Crowston K. *Electronic Communication and new Organizational Forms: A Coordination Theory Approach*. Charleston. Legare Street Press. 2023. 48 p. 9. McPhail T.L., Phipps S. *Global Communication: Theories, Stakeholders, and Trends*. Wiley-Blackwell; 5th edition. 2020. 336 p.

Інформаційні ресурси

1. Персональний кабінет викладача Ставської Ю. В. URL: <http://www.vsau.vin.ua/>

2. Тестові завдання з предмету «Міжнародні економічні відносини» (внутрішній сайт ВНАУ)

3. Офіційний сайт Міжнародної організації праці (МОП) URL: www.ilo.org

4. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду (МВФ) URL: www.imf.org

5. Офіційний сайт Міжнародної організації міграції (МОМ) URL: www.iom.int
6. Офіційний веб-сайт Міністерства економіки України URL: www.me.gov.ua
7. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України URL: www.ukrstat.gov.ua
8. Офіційний сайт Організації об'єднаних націй (ООН) URL: www.un.org
9. Офіційний веб-сайт Конференції ООН по торгівлі та розвитку (ЮНКТАД) URL: www.unctad.org
10. Офіційний веб-сайт Світового Банку (СБ) URL: www.wb.org
11. Офіційний веб-сайт Світової Організації Торгівлі (СОТ) URL: www.wto.org
12. Офіційний веб-сайт Програми розвитку ООН (ПРООН) URL: <http://www.undp.org>
13. Офіційний веб-сайт Європейського банку реконструкції і розвитку (ЄБРР) URL: <https://www.ebrd.com/home>
14. Стратегія розвитку сфери електронних комунікацій України на період до 2030 року. URL: <https://thedigital.gov.ua/storage/uploads/files/%D0%A1%D1%82%D1%80%D0%B0%D1%82%D0%B5%D0%B3%D1%96%D1%8F:15:05.pdf>.
15. European Union Website http://europa.eu/index_en.htm

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної роботи

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	5
2	Активна участь у роботі на практичних заняттях	10
3	Виконання контрольних робіт, тестування	5
4	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
	Всього за атестацію 1	30

Атестація 2		
5	Присутність на лекційних заняттях та ведення конспекту лекції	5
6	Активна участь у роботі на практичних заняттях	10
7	Виконання контрольних робіт, тестування	5
8	Підготовка повідомленнями за темою індивідуального завдання (презентації за заданою проблемною тематикою, написання тез доповіді, виступ на студентській конференції)	10
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів набрав менше 35 балів, то він не допускається до екзамену. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни